

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. (8-5) 266 3661, faks. (8-5) 266 3663, el. p. info@am.lt, http://www.am.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai

2017-09-18

Nr. (12-1)-D8- 6343

Kopija

Į 2017-09-05

Nr. S-2328

Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai

DĖL GYVŪNŲ, NUGAIŠUSIŲ DĖL AFRIKINIO KIAULIŲ MARO, GAIŠENŲ IR PANAUDOTO INVENTORIAUS TVARKYMO ALTERNATYVIŲ PASIŪLYMŲ

Vykdydami Vyriausybės kanceliarijoje 2017-08-29 vykusio pasitarimo protokolo 3 punkte suformuluotus prašymus Aplinkos ministerijai ir Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai (toliau – Tarnyba), išnagrinėjome galimybes pagal kompetenciją aplinkos apsaugos srityje suformuluoti alternatyvius pasiūlymus dėl gyvūnų gaišenų utilizavimo (galimybių užkasti radimo vietoje, sudeginti radimo vietoje (duobėje, tranšėjoje), sudeginimo deginimo įrenginyje) ir dėl panaudoto inventoriaus (aprangos, kartono dėžių, medžio padėklų ir kitų organinės kilmės medžiagų) sunaikinimo.

Kaip buvo pristatyta 2017-09-06 įvykusiame darbiname Aplinkos ministerijos ir Tarnybos specialistų pasitarime, primename, kad gyvūnų gaišenų tvarkymui *netaikoma* ta Europos Sąjungos teisės dalis, reglamentuojanti atliekų tvarkymą, už kurios perkėlimą ir įgyvendinimą yra atsakinga Aplinkos ministerija. Gyvūnų gaišenos tvarkomos pagal veterinarijos srities Europos Sąjungos teisės aktus, už kurių įgyvendinimą, įskaitant gyvūnų gaišenų sutvarkymo būdų nustatymą, yra atsakinga Tarnyba, todėl žemiau pateikti pasiūlymai nelaikytini kompetentingos institucijos sprendimu dėl gyvūnų gaišenų sutvarkymo būdo. Tai Aplinkos ministerijos pozicija dėl aplinkosaugos sąlygų, į kurias būtina atsižvelgti parenkant gaišenų sutvarkymo būdą.

1. Dėl šernų gaišenų užkasimo:

Tęsti užkasimą radimo vietoje, t. y. konkrečiame miško masyve, neišeinant iš nustatytų medžioklės plotų vienetų ribų, laikantis tokių alternatyvų (alternatyvą pasirinktų medžioklės ploto naudotojas):

1) kai randami pavieniai šernai, laikantis prižiūrinčio veterinarijos specialisto nurodymų užkasti arčiausiai radimo vietos parinktoje aukštesnėje vietoje, kurioje gruntiniai vandenys tikėtina būtų giliau kaip 2 m iki žemės paviršiaus;

2) kai randama daugiau šernų arba gruntas įšalęs, arba vyrauja pelkėti dirvožemiai ir dėl to užkasti kiekvieną kritusį šerną arčiausiai jo radimo vietos yra sudėtinga, – laikantis prižiūrinčio veterinarijos specialisto nurodymų užkasti medžioklės plotų vienetė parinktoje vietoje aukštesnėje vietoje, kurioje gruntiniai vandenys tikėtina būtų giliau kaip 2 m iki žemės paviršiaus, iškastoje ištętos formos duobėje (tranšėjoje); priklausomai nuo dabar randamų gaišenų skaičiaus ir tikimybės, kad jų bus daugiau, tokias tranšėjas siūlytina pasiruošti jau dabar; po kiekvieno tranšėjos papildymo gaišenomis, gaišenas užpilti (padengti) reikiamu kiekiu grunto; dėl žmonių saugumo duobę siūlytina aptverti;

3) kai savivaldybės teritorijoje pastatytas specialus sandarus konteineris gyvūnų gaišenoms surinkti ir užkasimas radimo vietoje negalimas dėl įšalusio grunto, pelkėtos vietovės, urbanizuotų teritorijų, – laikantis prižiūrinčio veterinarijos specialisto nurodymų gaišenas pristatyti į konteinerius.

2. Dėl gaišenų sudeginimo:

Atsižvelgiant į tai, kad deginant gyvūnų gaišenas atviroje ugnyje nebus pasiekama aukšta

Atkurtai
Lietuvai

temperatūra (kuri yra pagrindinis veiksnys visiškam degimo procesui užtikrinti), tokio degimo metu nekontroliuojamai išsiskirs žmonių, ypač tų, kurie tokį deginimą vykdytų, sveikatai pavojingi teršalai, galimą gaisrų grėsmę – gyvūnų gaišenų sutvarkymas sudeginant atviroje ugnyje aplinkos oro apsaugos ir poveikio žmonių sveikatai požiūriu nepriimtinas.

Siūlome Tarnybai ieškoti galimybių organizuoti deginimą papildomame (prie dabar naudojamų kilnojamųjų) atliekų ar bendro atliekų deginimo įrenginyje (stacionariame ar kilnojamame), kurio techninės charakteristikos ir eksploataavimo sąlygos garantuotų, kad deginant susidarančios dujos (net ir esant nepalankiausioms sąlygoms) būtų įkaitinamos iki 850⁰C temperatūros ne mažiau kaip 2 sek. arba iki 1100⁰C temperatūros bent 0,2 sek; ši temperatūra būtų kontroliuojama; esant didesniai įrenginio pajėgumui būtų užtikrinamas nepertraukiamas degimo procesas naudojant bent vieną papildomą degiklį, naudojama automatinė deginamų produktų (gaišenų) padavimo sistema, siekiant išvengti jų patekimo į deginimo kamerą esant nepakankamai temperatūrai.

Kaip ir buvo aptarta darbiniam pasitarime, atkreipiamė dėmesį, kad pavojingųjų atliekų deginimo veiklą vykdo UAB „Toksika“, kuri turi technologijas sudegti įvairių rūšių pavojingąsias atliekas, tarp jų infekuotas. Siūlome Tarnybai ieškoti galimybių gaišenas organizuoti surinkti ir sudegti šios ar kitų įmonių specialiuose įrenginiuose, skirtuose pavojingų atliekų sudegimui. Tarnyba galėtų organizuoti, kad užkrėstose savivaldybėse būtų pastatyta bent po vieną sandarų konteinerį, į kurį nedidelis kiekis gyvūnų gaišenų būtų pristatomas ir reguliariai išvežamas parinktam deginimo specialiuose deginimo įrenginiuose paslaugos tiekėjui.

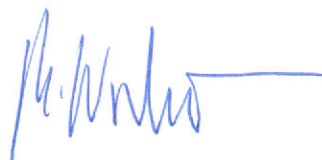
3. Dėl galimybės sudegti ar kitais būdais sutvarkyti infekcijos židiniuose panaudotą inventorių:

Gaišenų tvarkymui panaudotas inventorių (užteršta apranga, kartono dėžės, medžio padėklai ir kitos užterštos organinės kilmės medžiagos), priskirtinas infekuotoms atliekoms. Infekuotas atliekas turi galimybę sudegti UAB „Toksika“ pavojingųjų atliekų deginimo įrenginyje. Siūlome kreiptis į UAB „Toksika“ dėl gaišenų tvarkymui panaudoto inventoriaus sudeginimo. UAB „Toksika“ turi galimybę saugiai stabilizuoti ir pašalinti pavojingųjų atliekų sąvartyne pelenus, kurie susidarys šiame įrenginyje deginant infekuotas atliekas. Pelenų šalinimui pavojingųjų atliekų sąvartyne netaikomas taršos mokestis.

Dezinfekcinėmis medžiagomis apdoroti mediniai padėklai gali būti sudeginami kietojo kuro (biokuro) katilinėje, kuri teisės aktų nustatyta tvarka turi taršos leidimą (t. y. yra ne mažesnė kaip 0,5 MW galios). Ruošiant šį kurą (smulkinant padėklus) turėtų dalyvauti vietos veterinarijos ir aplinkos apsaugos specialistai.

Papildomai informuojame, kad vykdydami 2017-08-29 pasitarimo Vyriausybės kanceliarijoje protokolo 5 punkte suformuluotą prašymą Aplinkos ministerijai, medžiotojų organizacijoms rekomendavome šernų populiacijos gausos reguliavimą planuoti ir vykdyti taip, kad 50 proc. sumedžiotų šernų sudarytų patelės.

Aplinkos viceministras

Martynas Norbutas

A. Klimavičius, 8 5 278 6568, el. p. algirdas.klimavicius@am.lt

E. Auglienė, 8 706 63497, el. p. elena.augliene@am.lt

R. Laukevičienė, 8 706 63520, el. p. ramune.laukeviciene@am.lt